

روزشمار جنگ

دوشنبه

۱۳۶۵ مرداد ۱۳

۲۷ ذیقعده ۱۴۰۶

۴ اوت ۱۹۸۶

۳۵۷

در حالی که نیروهای خودی در حال تدارک مقدمات اجرای عملیات در منطقه دربندیخان، می‌باشند، گزارش وزارت کشور به نقل از منابع داخل عراق حاکی از برخی تحرکات نظامی عراق در مناطق مجاور این منطقه است. طبق این گزارش، عراق در محور "بمو" در دشت ذهاب اقدام به جمع‌آوری سیم‌های خاردار و میدان‌های مین و نیز استقرار تعدادی موشک برای مقابله با هواپیماهای ایرانی در بالای "بمو"، کرده است. با توجه به این تغییر وضعیت، احتمال دارد که عراق قصد تحرکاتی را در این محور و محورهای هم‌جاور داشته باشد.^(۱) همچنان دشمن در حدود دو گردان زرهی به استعداد ۶۰ دستگاه تانک و ۴۰ دستگاه نفربر در منطقه "بمو" و "زیمناکوه" در منطقه دشت ذهاب مستقر نموده است. گفتنی است که "بمو" مرتفع‌تر از ارتفاعاتی است که سد دربندیخان را در خود جای داده‌اند.^(۲)

۳۵۸

یک نفت‌کش یونانی موسوم به کنکاردنیوس (Dinos-Konder)^(۳) به وزن ۳۲۰۷۲۰ تن بامداد امروز در جریان یک حمله هوایی در خلیج فارس از خطر اصابت یک راکت شلیک شده به سوی آن، گریخته است. ناخدا این نفت‌کش در تماس امروز وزارت کشتی رانی تجاری یونان با اوی، گفت که یک راکت از هلی‌کوپتری ناشناس به سوی این نفت‌کش شلیک شد اما به آن اصابت نکرد و در فاصله ۱۵ متری مقابل نفت‌کش که در ۲۲ مایلی جنوب غربی دوبی در حرکت بود، منفجر شد. به گفته همین منبع، نفت‌کش کنکاردنیوس که دارای ۳۶ خدمه می‌باشد، به‌سوی قطر در حرکت است.^(۴)

۳۵۹

پایگاه روسیه‌ای "گرجی" و "شممس" در غرب "اشنویه" مورد تهاجم عوامل حزب دمکرات واقع شد و هر دو پایگاه سقوط کرد. بر اثر این حمله - که در ساعت ۲۳ روز جاری صورت گرفت - از نیروهای خودی ۶ تن شهید و ۲۳ تن اسیر و از ضدانقلابیون نیز ۴ تن کشته شدند. این دو پایگاه در فاصله دو کیلومتری از هم‌دیگر قرار گرفته و روی هم دید مستقیم

داشتند. هر دو پایگاه، شب هنگام و به طور همزمان مورد تهاجم واقع شده و در تصرف آنها از نیروهای نفوذی بومی استفاده شده است. این نکته در خور تأمل است که اکثر اسیران از نیروهای مشمول بومی بوده‌اند و از نیروهای غیربومی اعزامی از سایر نقاط کشور به جز دو تن که اسیر شده‌اند، همگی به شهادت رسیده‌اند. نیروهای مهاجم بعد از عملیات خود به سمت لولان واقع در خاک عراق حرکت کرده‌اند و در مسیر خود با چند پایگاه دیگر نیز درگیر شده‌اند که بر اثر درگیری با نیروهای پایگاه جلدیان، چهار تن از نیروهای خودی شهید و دو تن از نیروهای مهاجم به هلاکت رسیدند.^(۵)

۳۶۰

به دنبال سیاست رژیم بعضی عراق در تخریب شهرها و روستاهای شمال عراق بخصوص در استان‌های سلیمانیه و کركوك، نشریه "النهضه" وابسته به مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق ضمن انتشار اسامی حدود ۲۰ روستا که اخیراً منهدم شده‌اند، نوشته است: «ممولاً ساکنان این روستاهای به مناطق دیگری که تحت کنترل دستگاه امنیتی رژیم عراق است، کوچ داده شده‌اند.»^(۶)

۳۶۱

به گزارش خبرنگار واحد مرکزی خبر از سنتنچ، بزرگ‌ترین انبار ذخیره مهمات ارتش عراق واقع در حدفاصل شهر سلیمانیه و کركوك را یک گروه شورشی از مخالفان حزب بعث منفجر کردند. براساس این گزارش، ۱۵۰ دستگاه تریلی و کامیون‌های شخصی که مأموران حزب بعث برای حمل مهمات به جبهه‌های جنگ به کار می‌بردند، به آتش کشیده شد و یک کارخانه اسفالت‌سازی متعلق به وزارت راه و ترابری عراق که در مجاورت این انبار واقع شده بود، به کلی با خاک یکسان شد و حداقل ۶۰ دستگاه ماشین آلات سنگین نیز در جریان انهدام این کارخانه طعمه حریق شد و سوخت. منابع مطلع خسارات‌های ناشی از انفجار این انبار و کارخانه اسفالت را میلیارد‌ها دینار برآورد کرده‌اند و تلفات جانی را حداقل ۲۰۰ تن کشته و بیش از ۱۰۰۰ نفر زخمی تخمین زده‌اند. از سوی دیگر، انفجار بزرگ‌ترین انبار مهمات ارتش عراق، خسارت فراوانی نیز به روستاییان مجاور وارد آورده است به طوری که در شهرک الهی شش تن و در روستای قوش قایه هفت تن بر اثر برخورد ترکش انفجار کشته شدند. طبق این گزارش، در حال حاضر کلیه شهرک‌ها و روستاهای مجاور این انبار از سکنه خالی است. در همین حال همزمان با این اقدام، گروه دیگری از مخالفان صدام که در ارتش این کشور خدمت می‌کنند، طی عملیات‌های جداگانه‌ای ۱۳ انبار مهمات دیگر را در شهرهای موصل، بصره و جلوه در استان بعقوبه منفجر کردند که این انفجارها خسارات‌ها و تلفات سنگینی داشته است. گفته می‌شود وقوع این انفجارها موجی از وحشت در بین سران حزب بعث در رابطه با ادامه جنگ ایجاد کرده‌است.^(۷)

۳۶۲

سرهنگ ستاد "احمد ترابی الراشد" رئیس ستاد لشکر ۲۷ و جانشین تیپ ۲۴ زرهی عراق که در عملیات کربلای ۱ اسیر شده است، امروز طی مصاحبه‌ای به تشریح وضعیت نظامی عراق پرداخت. وی گفت: «عراق پس از عملیات والفجر و آزادسازی فاو، با دو شکست عمده نظامی و سیاسی مواجه گردید: در بعد نظامی، ارتش عراق سپاه هفتم خود را که پس از حدود پنج سال تلاش و سرمایه‌گذاری وسیع اقدام به سازماندهی آن کرده بود، از دست داد و عده فرماندهان آن کشته، مجروح و یا اسیر شدند. با متلاشی شدن سپاه هفتم عراق، تأثیرات کلی آن به سرعت به سایر سپاه‌های دیگر عراق سرایت کرد و تقریباً سایر پرسنل ارتش عراق با این اعتقاد که دور جدیدی در جنگ تحمیلی از نقطه نظر تاکتیکی به سود نیروهای اسلام به وجود آمده، اطمینان به نفس خود را از دست دادند. لذا لزوم برقراری نوعی توازن نظامی که بتواند شکست فاو را جبران کند به عنوان یک اصل مهم مورد توجه هیئت حاکمه بغداد قرار گرفت. عملیات والفجر به مثابه یک تیغ جراحی بود که یکی از شریان‌های حیاتی رژیم عراق را قطع کرد. شهر فاو و جنوب استان بصره من حیث المجموع مرکز ثقل اقتصادی و دهلیز سیاسی رژیم صدام محسوب می‌شد. هنگامی که عراق شهر فاو را از دست داد، بدون استثنای هیئت حاکمه رژیم صدام به شدت تکان خورد. من در زمرة افسرانی بودم که به محض اطلاع از عملیات والفجر، شجاعت، مهارت و قدرت نظامی رزمندگان ایرانی را تحسین کردم. به هر حال عملیات والفجر، ضربه شکننده روحی را برای ارتش عراق به همراه داشت.

اما در بعد سیاسی، حامیان عراق - که صدای طبل‌های جنگی صدام را از دور می‌شنوند - با اجرای عملیات والفجر دریافتند که بیهوده به تبلیغات پوج عراق دل بسته بودند و به همین دلیل واکنش‌های تن و عجلانه‌ای از خود نشان دادند. پاره‌ای از سران کشورهای عربی در صدد بودند تا موضع سیاسی خود را در مقابل جنگ تحمیلی تغییر دهند. این تعاریف و این پی‌آمدها موجب شد تا بغداد طرح یک دفاع متحرک را به اجرا در آورد و به فاصله چند ماهی با بسیج کلیه امکانات خود شهر مهران را که از لحاظ استراتژیکی به هیچ وجه با فاو قابل مقایسه نیست، اشغال کند. رژیم عراق با اشغال این شهر بار دیگر کوشید طبل‌های جنگی خود را به صدا در آورد اما از بخت بد صدام، این هیاهو چندصباحی دوام نیافت و شهر مهران با یک حمله سریع از جانب نیروهای ایران آزاد شد.^(۸)

۳۶۳

به دنبال تعویض فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی، برخی این امر را نشانه‌ای از اصلاحات داخلی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی محسوب کردند؛ بخصوص در محافل خارجی، این قضیه بازتاب نسبتاً وسیعی به همراه داشت؛ از جمله، رادیو بی‌بی‌سی. امروز طی گزارشی در این باره، گفت: «آنچه موجب برداشتمن سرهنگ صیادشیرازی از مقام فرماندهی

نیروی زمینی ارتش شد، بنا بر پاره‌ای گزارش‌ها نوع روابط او با سپاه پاسداران بوده است. در تهران به طور گسترده گفته می‌شود که محسن رضایی فرماندهی سپاه پاسداران، سرهنگ صیادشیاری را در سقوط شهر مهران در بخش مرکزی جنگ با عراق در ژوئن (خرداد) گذشته، مقصراً دانسته است.^(۹) و نیز: «انتخاب سرهنگ حسنی‌سعیدی به فرماندهی نیروی زمینی در حالی است که محسن رضایی به پیروزی رسید. با توجه به این که ایران برای حمله بزرگی آماده می‌شود، احتمالاً بار دیگر حملات امواج انسانی از سر گرفته می‌شود. در هر حال از این پس در هرگونه همکاری و هماهنگی میان سپاه و ارتش، این نظر سپاه است که در آن به کرسی خواهد نشست.»^(۱۰)

در واکنش به آثار تخریبی چنین تحلیل‌هایی، آیت‌الله خامنه‌ای رئیس شورای عالی دفاع، ضمن تأکید بر لزوم حفظ وحدت در بین نیروهای مسلح، گفت: «تمام کسانی که در میدان نبرد به کار مقدس، سنگین و پر ارزش دفاع از میهن، انقلاب و اسلام مشغول‌اند، ارجمند هستند. ارتش و سپاه دو بازوی قوی برای انقلاب‌اند و هر کس کوشش کند اینها را تضعیف کند و یا این که القاء نماید که یکی از این دو سازمان باید به نفع دیگری کنار رود، خائن به انقلاب و امام است.» رئیس جمهور تأکید کرد: «در داخل ارتش و سپاه آنها که مؤمن‌تر و فداکارترند با ارزش‌اند. اگر همکاری ارتش و سپاه نبود، نه فاو و نه پیروزی‌های دیگر را نداشتیم.»^(۱۱)

۳۶۴

امروز نیز هزاران نیروی داوطلب رزمی و پشتیبانی از شهرهای مهریز، یزد، اصفهان، ساری، کاشمر، مشهد، بوشهر و میبد به صفوف رزمندگان جبهه‌ها پیوستند و هم‌زمان، عده‌ای از ایرانیان مقیم کویت کمک‌های خود به جبهه را تقدیم رئیس جمهور کردند. امروز عده‌ای از نیروهای پاسدار و وظیفه سپاه پاسداران ناحیه ویژه قم پس از گذراندن دوره آموزشی رزمی، با اجرای مراسم سینه‌زنی و نوحه‌خوانی و با سر دادن شعارهای «جنگ جنگ تا رفع فتنه در جهان، برای فتح کربلا پیش بدهوی جبهه‌ها»، در میان بدرقه مردم در قالب یک تیپ عازم جبهه‌ها شدند. همچنین اولین کاروان موسوم به «کربلای ۱» متشكل از سه تیپ رزمی تخصصی از استان اصفهان و جمعی از نیروهای فنی تخصصی استان مازندران شامل امدادگر، مکانیک، سرویس‌کار، جوش‌کار، راننده ماشین‌های سنگین، آرایشگر، خطاط و نیروهای تبلیغی از طریق ستاد پشتیبانی جنگ جهادسازندگی استان مازندران نیز راهی جبهه‌ها نبرد شدند.^(۱۲) همچنین تعدادی از رزمندگان بسیج سپاه پاسداران منطقه ۱ ثارالله پس از طی دوره آموزش نظامی، از محل پادگان ولی‌عصر(عج) در تهران در قالب یک تیپ راهی جبهه‌ها شدند.^(۱۳)

در همین حال، عده‌ای از ایرانیان مقیم کویت چکی به مبلغ ۳۲۲۲۹۰۰ ریال به منظور کمک و حمایت از رزمندگان اسلام تقدیم رئیس شورای عالی دفاع کردند.^(۱۴)

موضع ایران در قبال تحرک سیاسی تبلیغی جدید عراق اعلام شد. رئیس جمهور و رئیس شورای عالی دفاع پیشنهاد پنج ماده‌ای دو روز قبل صدام حسین مبنی بر اعلام آتش بس را که به صورت یک نامه سرگشاده خطاب به رهبران ایران اعلام شده بود، قاطع‌انه رد کرد. آقای خامنه‌ای رئیس جمهور که در مراسم صحبتگاه ستاد نیروی زمینی سخن می‌گفت، خاطرنشان کرد: «آن روزی که صدای مستانه بغداد در دشت‌های خونین خوزستان به دنیا منعکس می‌شد، کسی ادعا نمی‌کرد که باید به مرزهای بین‌المللی برگردیم؛ ما به تمامی هیئت‌های صلح پیشنهاد می‌کردیم که عراق ابتدا به مرزها برگرد اما آنها قبول نمی‌کردند، ولی امروز که احساس ضعف و عجز می‌کنند، می‌گویند بیایید بدون تنبیه متجاوز آشتبانی کنید!» وی تأکید کرد: «ما گوشمالی و تنبیه متجاوز را علاج قطعی ریشه تجاوز می‌دانیم. اگر ما متجاوزی را پس از شش سال فسادانگیزی، بدون مجازات رها کنیم کسی نمی‌تواند امیدوار باشد که متجاوز وجود خواهد داشت. ما ندای عجز صدام را از لابه‌لای سخنان او شنیدیم اما پاسخ ما پاسخ قاطع رزم‌مندگان ماست که در میدان نبرد به او خواهند داد.»^(۱۴) رادیو پکن در این باره گفت: «خامنه‌ای رئیس جمهور ایران تنبیه متجاوز و انجام حمله نهایی را لازم شمرد و پیشنهاد صلح عراق را رد کرد و ضمن تشریح پیشنهاد صلح عراق، گفت: نیروهای ایران در جبهه‌ها پاسخ صدام را خواهند داد.»^(۱۵)

نامه سرگشاده دو روز قبل صدام حسین امروز نیز مورد تحلیل رسانه‌های خارجی قرار گرفت. خبرگزاری فرانسه از بغداد به نقل از ناظران سیاسی در بغداد، نوشت: «عقیده بر این است که نامه سرگشاده صدام حسین به رهبران ایران در روز یکشنبه، آخرین تلاش عراق به منظور اجتناب از درگیری وسیعی است که تلفات انسانی آن برای دو کشور متخصص سنگین خواهد بود. ناظران مذکور در بغداد متذکر می‌شوند که صدام با تأکید بر قاطعیت عراق در دفاع از خاک خود و باز گذاشتن در بر روی وساطت‌های صلح، پیام خود را ماهرانه متوازن ساخته است... صدام در ۱۹ ژوئیه گذشته (۲۸ تیر) تصریح کرده بود که حدود ۷۵۰ هزار رزمنده ارتش خلقی عراق در حال آماده‌باش هستند و در صورت نیاز می‌توانند به جبهه ملحق شوند.»^(۱۶)

اما روزنامه لوموند، انتشار نامه سرگشاده صدام حسین را به عنوان یک رئیس جمهور، غیر معمول تلقی کرد و خاطرنشان ساخت که منظور از این اقدام در وهله اول افکار عمومی مردم عراق است که از یک جنگ پایان‌ناپذیر خسته شده‌اند و در مرحله دوم جامعه بین‌المللی می‌باشد که از پی‌آمدهای این جنگ احساس نگرانی می‌کنند.^(۱۷)

همچنین روزنامه "لوکوتیدین دوپاری" چاپ پاریس نوشت: «این نامه سرگشاده صدام در نهایت نشان دهنده نوعی نگرانی در محافل رهبری عراق است که نیروهای مسلح آنها هیچ‌گاه

موفق نشدند از برتری تجهیزاتی خود بهره‌برداری کنند و بدون تردید مخاطب این نامه بیشتر جامعه بین‌المللی است تا به ملاهایی که همه، پاسخ آنها را از قبل می‌دانستند.^(۱۸)

۳۶۷

یک مقام دولتی عربستان در سخنانی که از رادیو ریاض پخش و از رادیوهای منطقه، بی‌بی‌سی و صدای امریکا تکرار شد، به رسانه‌های گروهی ایران پرخاش کرد و گزارش‌های آنها را در مورد نقش عربستان در جنگ عراق علیه ایران، رد کرد. رادیو ریاض به نقل از این مقام گفت: «عربستان با تمام قدرت از امکاناتی که در اختیار دارد، استفاده و از خاک و حقوق مشروع خود و کشورهای برادر (کویت) دفاع خواهد نمود.»^(۱۹) خبرگزاری فرانسه نیز ضمن اعلام این خبر افزود: «این واکنش عربستان به دنبال هشدار روز ۲۷ ژوئیه (۵ مرداد) حجت‌الاسلام رفیجانی رئیس مجلس ایران به کشورهای عرب خلیج (فارس) که عراق را در جنگ با ایران حمایت می‌کنند، عنوان شد. رئیس مجلس ایران گفت: «این کشورها در صورتی که کمک‌های خود به بغداد را ادامه دهند، مسئول جنایات رژیم عراق قلمداد می‌شوند.»^(۲۰)

۳۶۸

معاون کشوری دبیر کل حزب بعث سوریه، حمایت از ایران در جنگ با عراق را عامل مقابله با تهدید رژیم صهیونیستی علیه امت عرب دانست. وی در سخنرانی خود گفت: «خطر اساسی که وجود ملت عرب را تهدید می‌کند، خطر رژیم صهیونیستی است و سوریه از این دیدگاه جنگ ظالمانه رژیم عراق علیه انقلاب اسلامی ایران را محکوم می‌نماید. پیروزی انقلاب اسلامی ایران باعث تغییر استراتژی منطقه به نفع جنبش‌های آزادی‌بخش ملی و مخصوصاً مسئله فلسطین شد، لذا آثار ویرانی این جنگ علیه مسئله اساسی ملت عرب بوده است و نقش مشکوک رژیم بغداد را با آغاز کردن این جنگ بر ملا ساخت.»^(۲۱)

۳۶۹

برخی روزنامه‌های کویتی امروز پیش‌بینی کردند: «عراق با دست‌یابی به هوایپماهای حامل سوخت، قادر خواهد بود تأسیسات نفتی ایران در دو جزیره سیری و لارک را مورد حمله قرار دهد.»^(۲۲) در همین حال، خبرگزاری ژاپنی کیودو به نقل از منابع نفتی در تهران، امروز اعلام کرد: «ایران استفاده از ترمینال نفتی شناور در آبهای ساحل جزیره لارک در تنگه هرمز را که تنها یک ماه از فعالیت آن می‌گذرد، متوقف کرده و بارگیری نفت‌کش‌های بین‌المللی را در جزیره سیری در داخل خلیج فارس انجام می‌دهد. منابع یادشده اظهار داشتند: تمامی پنج نفت‌کش عظیم که ظرفیت بارگیری هر یک از آنها بیش از ۳۵۰ هزار تن بوده و از آنها به عنوان ذخیره در ترمینال شناور استفاده می‌شود، پنجشنبه گذشته به جزیره سیری واقع در ۲۱۰ کیلومتری جنوب غربی جزیره لارک باز گردانده شدند. منابع نفتی در تهران معتقدند که این تصمیم ناشی از کاهش ارسال نفت خام ایران به علت بدی هوا در ماه گذشته

بوده است. براساس یک برآورد مقدماتی کارشناسان نفتی، میزان ارسال نفت ایران در ماه ژوئیه (تیرماه) به طور متوسط برابر ۱/۲ میلیون بشکه در روز بوده است، در حالی که این رقم در آثنای چندین ماه گذشته به طور متوسط معادل ۱/۵ میلیون بشکه در روز بود.^(۴۳)

۳۷۰

در شماره امروز روزنامه حریت چاپ ترکیه اعلام شد که در نتیجه ادامه جنگ بین ایران و عراق و تدبیری که حکومت عراق اتخاذ کرده است، مشکلاتی در صادرات نفت آن کشور از طریق زمینی به وجود آمده است، که این امر باعث کمبود مواد سوختی نفتی در چهارده استان ترکیه شده است. حریت به نقل از مسئولان شرکت نفت ترکیه نوشتۀ است که به دنبال این مسئله و با پایان یافتن ذخایر نفتی ترکیه در استان‌های دیاربکر، سیبرت، الازیغ، ماردین، وان تبليس، موش پین‌گول، شانلی عرفا، توحلی، ملاقیا، اعزی، ادی بامان و حکاری، این کشور با کمبود شدید مواد نفتی روبروست. حریت افزود: پالایشگاه باتمان واقع در استان سیبرت برای برطرف کردن کمبودهای موجود، با ظرفیت کامل شروع به کار کرده است.^(۴۴)

۳۷۱

در سمینار مدیران کل وزارت کار و امور اجتماعی سراسر کشور، ضمن تشریح وضعیت نامناسب اقتصادی و فشارهای آن، بر حمایت از محرومان و مستضعفان و جلوگیری از اخراج کارگران از کارخانه‌ها تأکید شد. وزیر کار و امور اجتماعی (ابوالقاسم سرحدی‌زاده) در این سمینار با اشاره به اثرهای کاهش قیمت نفت بر اقتصاد و صنعت کشور، گفت: «برابر تنگناهای اقتصادی، بیشترین فشار بر طبقات محروم و مستضعف جامعه وارد می‌شود و باید تلاش ما برای تثبیت و حاکمیت مستضعفان باشد. باید سعی کنیم که در این راستا کارگران، کشاورزان و کارمندان که درآمد ثابتی دارند فشار کمتری را متحمل شوند... دولت باید از کارگران در مقابل گرفتاری‌های اقتصادی حمایت کرده و نگذارد که این نیروی ارزنده سرگردان شوند». وی با تأکید بر این که بخش عظیمی از صنایع ما نیاز ارزی ندارد، گفت: «تنها صنایع فلزات و صنایع شیمیایی ممکن است به خاطر مسائل ارزی دچار صدماتی شود و اگر واحدی موقتاً تعطیل شود، نیروی کار آن به واحد دیگری منتقل می‌شود. ما قویاً اخطار کرده‌ایم که اجازه هیچ‌گونه اخراجی را نخواهیم داد و این دستور دولت خدمت‌گزار است و شورای اقتصاد نیز با این مسئله موافقت کرده است».

آن‌گاه معاون اقتصادی و بازرگانی وزارت صنایع (آقای جمشیدی) به تشریح نیازهای ارزی واحدهای تولیدی تحت پوشش وزارت صنایع در سال ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵ و اولویت‌بندی کردن تولیدات واحدهای تحت پوشش و سیاست تأمین ارز مورد نیاز پرداخت: «در وزارت صنایع با توجه به شرایط موجود، هفت سناریو تنظیم شده و در هر سناریو هفت اولویت در نظر گرفته شده [است]. اولویت‌ها شامل ۱۳ رشته صنعتی نظیر صنایع قند، سیمان، شیر و لبنیات، صابون، داروسازی، خوارک دام و صنایع آجری می‌باشند که به میزان ۸۰ درصد ارز آنها

تأمین خواهد شد. اولویت دوم صنایع نظیر چرم، قالی، روغن موتوور و کارتون برای مصارف ضروری هستند [که] با تأمین ۵۰ الی ۶۰ درصد نیازهای ارزی آنها، می‌توانیم از ۷۰ تا ۷۰ درصد ظرفیت آنها استفاده کنیم. برای اولویت‌های بعدی، برنامه ما در وزارت صنایع تشویق به صادرات صنعتی این صنایع می‌باشد.»^(۲۵)

۳۷۲

روزنامه جمهوری اسلامی امروز در سر مقاله خود ضمن حمله به قانون تشديد مجازات محترکران و گران‌فروشان در موقعیت خاص کنونی کشور، نوشته: «تصویب نهایی قانون تشديد مجازات محترکران و گران‌فروشان توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی موجب پدید آمدن سؤالاتی در اذهان مردم شد که عموماً حکایت از یک نگرانی عمومی در زمینه برخورد آینده مسئولان قضایی با محترکران و گران‌فروشان دارد. محور اصلی سؤال‌هایی که ذهن مردم را به خود مشغول داشته، این است که آیا در این قانون می‌توان دیو احتکار و گران‌فروشی را از پا درآورد یا خیر؟ سؤال اساسی این است که چرا نباید در این قسمت از قانون، مواد غذایی مشخصی مانند برج، گوشت، مرغ، تخم مرغ، فرآورده‌های لبنیاتی و بسیاری کالاهای دیگر که ملعبه دست گران‌فروشان و محترکران هستند، نام برده شود تا قانون از صراحة لازم برخوردار باشد.» این روزنامه در نهایت، این قانون را مصدق چنین شعری می‌شمارد: «شیری بی دم و سر و اشکم که‌دید؟ این چنین شیری خدا خود نافرید..»^(۲۶)

۳۷۳

روزنامه جمهوری اسلامی یک نامه واردہ با امضای یکی از رزم‌مندگان را در شماره امروز خود درج کرده است که در آن به نحو زیر وضعیت اجتماعی شهرها مورد بررسی انتقادی قرار گرفته است: «رزم‌مندگان وقتی که به مرخصی می‌آیند با ناراحتی به منطقه باز می‌گردند که ما خودمان شاهد هستیم. آیا هنوز وقت آن نرسیده که جلو نوارهای موسیقی در اماکن عمومی، قاچاقچیان، محترکران، گران‌فروشان، پانکی‌ها، بدحجاب‌ها، فیلم‌های مبتذل، ترانه‌هایی که به صورت سرود در بازار به فروش می‌رسد، گرفته شود؟ من نمی‌دانم چرا اینها آزاد گذاشته شده‌اند؟ چرا رسیدگی نمی‌شود؟ امان از روزی که دیگر برای هیچ کس بهانه‌ای در مقابل شهدا و اسرا و مفقودین نباشد که به هر صورت بهتر است هرچه زودتر جلو فسادها گرفته شود و با قاطعیت رفتار شود.»^(۲۷)

منابع و مأخذ روزشمار ۶۵/۵/۱۳

- ۱۴- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۱۴، ص. ۳
- ۱۵- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۰، ۱۳۶۵/۵/۱۶، ص. ۸، به نقل از رادیو پکن (بخش فرانسه).
- ۱۶- مأخذ شماره ۹، ص. ۹ و ۱۰، بغداد خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۵/۱۳.
- ۱۷- مأخذ شماره ۹، ص. ۱۳، به نقل از روزنامه لوموند.
- ۱۸- اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، "بررسی مطبوعات جهان"، نشریه شماره ۱۱۷۵، ۱۳۶۵/۷/۹، ص. ۲۰، به نقل از روزنامه فرانسوی "لوکوتیدین"، ۴ اوت ۱۹۸۶؛ و- مأخذ شماره ۹، ص. ۱۱ و ۱۳.
- ۱۹- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۱۴، ص. ۲۰، به نقل از رادیوهای ریاض، بی‌بی‌سی و امریکا.
- ۲۰- مأخذ شماره ۹، ص. ۲۵ و ۲۶، ریاض، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۵/۱۳.
- ۲۱- روزنامه رسالت، ۱۳۶۵/۵/۱۳، ص. ۱۰، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۲۲- سند شماره ۲۲۶۱۱۳، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۵/۲۱، ص. ۹ و ۱۰.
- ۲۳- مأخذ شماره ۹، ص. ۲۳ و ۲۴، تهران، خبرگزاری کیودو، ۱۳۶۵/۵/۱۳.
- ۲۴- مأخذ شماره ۶، ص. ۳، آنکارا، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از روزنامه حریت.
- ۲۵- مأخذ شماره ۶، ص. ۱۲ و روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۵/۵/۱۳، ص. ۱۵.
- ۲۶- روزنامه جمهوری اسلامی، سرمهاله، ۱۳۶۵/۵/۱۳، ص. ۱.
- ۲۷- مأخذ شماره ۶، ص. ۱۱.
- ۱- سند شماره ۰۸۳۸۵۱۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: تلکس مرکز فرماندهی کل سپاه، به نیروی زمینی سپاه، ۱۳۶۵/۵/۱۳
- ۲- سند شماره ۱۵۱۱۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "گزارش نوبه‌ای و اطلاعاتی شماره ۲۴" (اطلاعات نیروی زمینی سپاه)، ۱۳۶۵/۵/۱۸، ص. ۳
- ۳- Sreedhar Kapil Kaul, *Tanker War, Aspect of Iraq – Iran War(1980 – 88)*, New Delhi, ABC, Publishing House 1989, P.109.
- ۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۳۹، ۱۳۶۵/۵/۱۵، ص. ۱۰ آتن، خبرگزاری فرانسه؛ و- سند شماره ۰۹۱۵۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "لیست کشتی‌های سانحه‌دیده در خلیج فارس"، نیروی دریایی سپاه، ۱۳۶۸/۱۰/۱۸
- ۵- سند شماره ۲۲۱۱۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۵/۲۸، ص. ۱۳.
- ۶- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۱۴، ص. ۲، تهران، واحد مرکزی خبر.
- ۷- پیشین، سنتنج، واحد مرکزی خبر.
- ۸- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۱۳، ص. ۳.
- ۹- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۳۸، ۱۳۶۵/۵/۱۴، ص. ۵ و ۶ به نقل از رادیو بی‌بی‌سی، ۱۳۶۵/۵/۱۳.
- ۱۰- مأخذ شماره ۶، ص. ۱۲.
- ۱۱- مأخذ شماره ۶، ص. ۴.
- ۱۲- مأخذ شماره ۶، ص. ۱.
- ۱۳- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۱۳، ص. ۲.